

Henry Paulson – Muž krízy

Henry Merritt "Hank" Paulson, Jr. sa narodil 28. marca 1946 v Palm Beach na Floride. Jeho predkovia imigrovali z Nórska, Nemecka a Kanady. Vyrastal v Barrington Hills, Illinois. Paulson získal hodnosť Eagle Scout v Boy Scouts of America. Čo sa týka športu, tak na strednej škole Barrington bol hviezdny atlétom. Bol šampiónom vo wrestlingu a veľmi dobrým futbalovým hráčom. Štúdium na strednej škole ukončil v roku 1964. Jeho vzdelanie v oblasti financií získal na Harvarde, kde získal titul MBA (Master of Business Administration).

Čo sa týka jeho skorej kariéry, tak v rokoch 1970 až 1972 bol asistentom námestníka ministra obrany v Pentagone. Neskôr v rokoch 1972 až 1973 počas mandátu prezidenta Richarda Nixona pracoval ako asistent Johna Ehrlichmana.

Pôsobenie v Goldman Sachs

V roku 1974 sa dostal do spoločnosti Goldman Sachs, kde pod vedením Jamesa Gortera pracoval na úrade v Chicagu, kde mal na starosti veľké priemyselné spoločnosti na stredozápade. V roku 1982 sa stal partnerom spoločnosti. Od roku 1983 do roku 1988 viedol skupinu Investment Banking pre stredozápadný región a tiež sa stal manažérskym partnerom úradu v Chicagu v roku 1988. Od roku 1990 do novembra 1994 bol spolu šéfom Investment Banking. Od decembra 1994 po jún 1998 bol prevádzkovým riaditeľom. Jeho odstupné, podľa správ, v roku 2005 bolo 37 miliónov amerických dolárov.

Americký minister financií

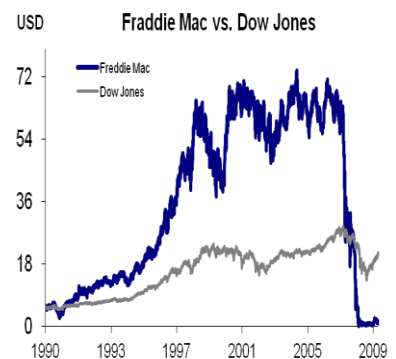
Po demisii amerického ministra financií Johna Showa, prezident George Bush na jeho miesto nominoval riaditeľa investičnej banky Goldman Sachs, Henryho Paulsona. Jeho nástup do tejto pozície bol 28. júna 2006 schválený senátom Spojených štátov. Podľa Paulsona boli veľkým problémom priepastné rozdiely medzi najbohatšími a najchudobnejšími občanmi USA. Tento problém bol na jeho zozname medzi problémami, ktoré predstavovali dlhodobý ekonomický problém a ktoré potrebovali byť nutne riešené. Paulson tiež pomohol vytvoriť alianciu Hope Now na pomoc majiteľom domov v časoch hypotekárnej krízy. Bol tiež známy tým, že presvedčil prezidenta Georga W. Busha, aby mu dovolil stať na čele americko-čínskych vzťahov, kde inicioval a viedol americko-čínsky strategický ekonomický dialóg, fórum a mechanizmus pod ktorým tieto dve krajiny riešili záležitosti v oblasti krátkodobých a dlhodobých strategických a ekonomických záujmov. Na jar 2007 Paulson varoval publikum na Šanghajskej burze, že Čína potrebuje uvoľniť kapitálové trhy, v zmysle zaviesť do trhov viac liberálnosti, aby sa zabránilo strate potenciálneho ekonomického rastu, hovoriac: „Otvorený, konkurencieschopný a liberalizovaný trh môže účinne alokovať obmedzené zdroje spôsobom, ktorý podporuje stabilitu a prosperitu oveľa lepšie ako vládne intervencie.“ V septembri 2008, s ohľadom na ekonomickú krízu v USA, čínski lídri odmietli nasledovať túto radu. V polovici roka 2007 vyjadril optimistické hodnotenie americkej ekonomiky, kde spomenul, že rast je zdravý a trh s bývaním je na odraze od dna. Jeho optimizmus ho sprevádzal aj počas roka 2008, keď opakovane až do jesene vyhlasoval, že najhoršie obdobie si už Amerika

Grafické informácie

Obrázok č. 1: Henry Paulson

Graf č. 1: Vývoj spoločnosti Freddie Mac a indexu Dow Jones v rokoch 1990 - 2009

VYPRACOVAL:

František Bizovský, analytik

Peter Masica, analytik

CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s.

Ul. 29. augusta 36,

811 09 Bratislava

tel: +421 2 2070 6880

e-mail: info@capitalmarkets.sk

www.capitalmarkets.sk

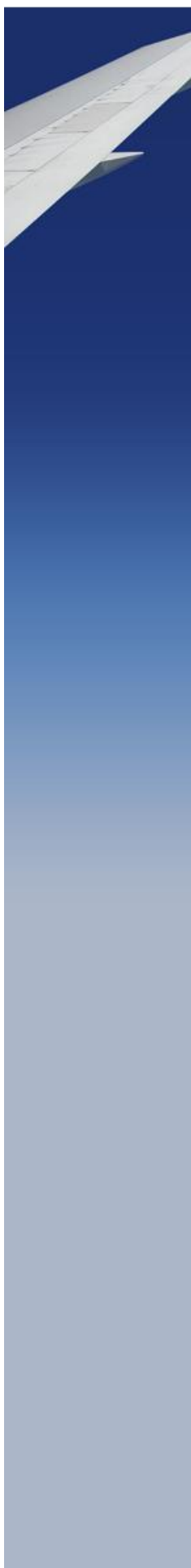
Uvedený zoznam akcií nesmie byť chápaný ako investičné odporúčanie, ale iba ako východisko pre ďalšie skúmanie prostredníctvom fundamentálnych metód oceňovania, ako i technickej analýzy vývoja ceny a objemov na burze.

Upozornenie! Všetky obchody s cennými papiermi môžu viesť ako k ziskom, tak i k stratám. Všetky informácie týkajúce sa pravidiel vypracúvania a šírenia investičných odporúčaní podľa §132e až § 132n zákona 566/2001 o cenných papieroch nájdete na www.capitalmarkets.sk/ID.

Dohľad nad činnosťou spoločnosti CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s. vykonáva Národná banka Slovenska.

Zdroj informácií: Bloomberg,

<http://www.beelandinterests.com/>

prežila. Pár mesiacov pred krachom jednej z najväčších investičných inštitúcií na Wall Street, banky Lehman Brothers, vyvíjal Paulson spolu s prezidentom FED New York, Timothy Geithnerom, veľké úsilie na to, aby britská banka Barclays získala túto obrovskú banku. V prípade, že by britský regulátory neschválil nákup, Lehman Brothers by šla do bankrotu.

Aféra Freddie Mac & Fannie Mae

Za svoje výroky ale aj nekonvenčné prístupy k riešeniu mnohých problémov, ktoré nastali počas krízy, si vyslúžil obrovskú kritiku tak ako z radov republikánov, tak aj od demokratov. Najväčší prešľap, ktorý však nikto nikdy nepotvrdil, ale ani nevyvrátil, mal nastať pri riešení problémov so štátom vlastnenými firmami Freddie Mac a Fannie Mae.

Po vypuknutí finančnej krízy mal údajne Henry Paulson, stále na poste ministra financií USA, zorganizovať tajné stretnutie manažérov hedge fondov medzi ktorými boli aj zástupcovia z investičnej banky Goldman Sachs, svojho bývalého zamestnávateľa, aby ich oboznámil s vládnymi plánmi ohľadne spoločností Freddie Mac a Fannie Mae, najväčších poskytovateľov hypotekárnych úverov nebonitným klientom v USA. Paulson údajne povedal skupine, že kmeňové akcie vládou sponzorovaných spoločností by mohli stratiť v blízkej dobe svoju hodnotu.

Paulson údajne navrhoval, aby hedge fondy dali trhom niekoľko pozitívnych signálov a aby sa vytvorila rally na akcie vládou sponzorovaných spoločností. Za necelé štyri dni sa akcie týchto firiem zdvojnásobili. O niekoľko týždňov neskôr, správne rady týchto obrovských spoločností odhlasovali odchod do nútenej správy. Toto uznesenie nadobudlo platnosť v sobotu 6. Septembra 2008 a po pondelňajšom otvorení trhov klesli akcie spoločností Fannie Mae a Freddie Mac pod hodnotu 1 dolára. Neexistuje však žiaden dôkaz, že niektorý z top manažérov hedgeových fondov sa pokúsili vyťažiť z dôverných informácií predajom akcií na krátko alebo stávkovaním proti akciám.

Ďalšou finančnou inštitúciou, ktorá nezvládla príchod krízy, bola poisťovňa AIG, jedna z najväčších poisťovní na svete, ktorá vplyvom straty hodnoty niektorých typov cenných papierov prišla o miliardy amerických dolárov.

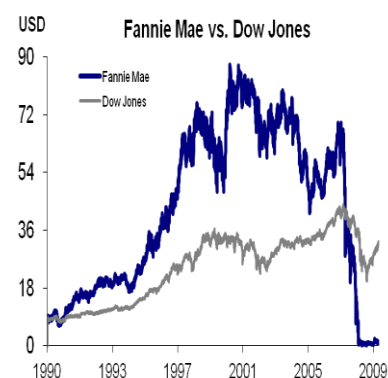
Americký minister financií mal vplyv na rozhodnutie americkej centrálnej banky, pod správou Bena Bernankeho, že použije prekleňovací úver vo výške 85 mld. USD práve pre túto svetovú poisťovňu.

Pokus o naštartovanie ekonomiky

Po tom, čo index Dow Jones oslabil o vyše 30 %, sa Paulson chcel vyhnúť zmätku na globálnych trhoch a presadil tak vládny návrh, ktorým ministerstvo financií mohlo použiť 700 mld. USD na stabilizáciu finančného systému. V septembri 2008, po tom čo štátne podniky predávajúce hypotéky už prakticky nemali skoro žiadnu hodnotu, Paulson vyzval vládu USA, aby použili stovky miliárd USD na vyčistenie trhu od nesplácaných hypoték a tak pomohli finančným inštitúciám. Ako minister financií taktiež sedel na čele novo zriadenej Rady pre dohľad nad finančnou stabilitou, ktorá dohliadala na program pomoci problémovým aktívam. Paulson súhlasil s Bernankem, že jediný spôsob, ako odomknúť zamrznuté kapitálové trhy, bolo poskytnutie priamej injekcie do finančných inštitúcií, aby investori získali stratenú dôveru.

Grafické informácie

Graf č. 2: Porovnanie vývoja Fannie Mae a Dow Jones

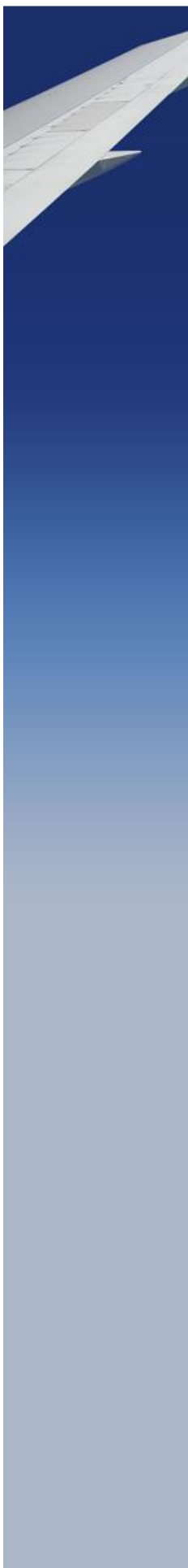

Graf č. 3: Vývoj menového páru EUR/USD

Tab. č. 1: Spoločnosť AIG v období od septembra do decembra 2008 vyplatila jednotlivým spoločnostiam s vládnu podporou tieto sumy

Spoločnosť	Suma v mld. USD
Societe Generale	4,1
Deutsche Bank	2,6
Goldman Sachs	2,5
Merrill Lynch	1,8
Calyon	1,1
Barclays	0,9
UBS	0,8
DZ Bank	0,7
Wachovia	0,7

Po skončení v úrade

Po prezidentských voľbách v roku 2008, ktoré vyhrali demokrati na čele s Barackom Obamom, skončil Henry Paulson svoje pôsobenie na poste ministra financií a pracoval takmer rok ako hosťujúci vedecký pracovník na Johns Hopkins University. Taktiež stihol zachytiť svoje spomienky z nedávnej minulosti, keď pôsobil na poste ministra financií v čase začínajúcej globálnej krízy, v monografii pod názvom *Na pokraji: V pozadí cesty ako zastaviť kolaps globálneho finančného systému*. V roku 2011 oznámil vytvorenie Paulsonovho inštitútu, ako nezávislého centra na Chicagskej univerzite, ktorý je zameraný na podporu medzinárodnej spolupráce pri riešení otázok globálneho rozsahu s osobitým dôrazom na spoluprácu medzi USA a Čínou. Taktiež bol Paulson menovaný na päťročnú pozíciu staršieho výskumníka na Harrisovej škole verejnej politiky pri Chicagskej univerzite.

Vášnivý milovník prírody

Paulson je braný ako veľký milovník prírody. Vo voľnom čase rád pozoruje vtáky, na ktoré je už jeho manželka pomaličky žiarlivá, keďže si dáva skoré ranné schôdzky v Central parku, kde ich najradšej pozoruje. Najradšej však pozoruje vtáčie druhy nerušene, sám vo voľnej prírode. Po celé desaťročia bol predseda predstavenstva a spolupredseda Ázijsko-pacifického rady. Na tomto poste mal možnosť pracovať aj s bývalým prezidentom Čínskej ľudovej republiky Jiang Zeminom na záchrane kaňonu Tiger Leaping Gorge v provincii Yunnan. Paulson je taktiež členom predstavenstva fondu Peregrine a bol zakladajúcim členom poradného zboru Školy ekonomie a manažmentu na Tsinghua univerzite v Pekingu. Ako jeden z mála členov administratívy Georga Busha mladšieho zastáva názor, že ľudia svojou súčasnou činnosťou majú výrazný podiel na globálnom otepľovaní a trvá na podniknutí okamžitých krokov aby sa znížili dopady tohto efektu na planétu Zem. V čase svojho pôsobenia vo funkcii riaditeľa investičnej banky Goldman Sachs dohliadal na firemné darcovstvo 2800 km² na zalesnenie čínskej strany Tierra del Fuego, čím si vyslúžil kritiku od veľkého počtu akcionárov tejto medzinárodnej spoločnosti. Počas svojho života Paulson daroval na ochranu životného prostredia vyše 100 miliónov dolárov, pričom jeho zvyšný majetok má ísť po smrti práve na účely ochrany prírody na celom svete.

V médiách

Názory na Henryho Paulsona sa výrazne odlišujú. Časopis Time vyhlásil bývalého ministra financií osobnosťou roka 2008, za pôsobnosť na riešení globálnej finančnej krízy. Paulson bol zobrazený vo filme HBO z roku 2011 *Too big to fail* a takisto vo filme z produkcie BBC, vytvoreného v roku 2009 *The Last Days of Lehman Brothers*. V dokumentárnom filme *Inside Job* bol Henry Paulson citovaný ako jedna z osôb zodpovedných za naštartovanie ekonomickej krízy v roku 2008. Časopis Time Magazine označil Paulsona za jednu z „25 ľudí zodpovedných za finančnú krízu“, pričom mu najviac vyčítal, že sa neskoro pustil do boja s finančnou krízou, nechal padnúť jednu z najväčších investičných bánk, Lehman Brothers a bol za schválenie obrovského balíčka peňažných prostriedkov určených na podporu kolabujúcemu finančnému systému.

Grafické informácie

Tab. č. 2: Pokračovanie Tab. č. 1

Spoločnosť	Suma v mld. USD
Rabobank	0,5
KFW	0,5
JPMorgan	0,4
Banco Santander	0,3
Danske	0,2
Reconstruction Finance Corp	0,2
HSBC Bank	0,2
Morgan Stanley	0,2
Bank of America	0,2
Bank of Montreal	0,2
Royal Bank of Scotland	0,2
Ostatné	4,1

Graf č. 4: Grafický vývoj spoločnosti AIG

Graf č. 5: Vývoj spoločnosti Lehman Brothers

